

Friction Stir Welding European Qualifications

CU3 - Postopek varjenja

FSW operater

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

3. Postopek varjenja

3.1. pomožna oprema

3.2. Težave v FSW

3.3. Ukrepi za reševanje težav

3. Varjenje - Postopek

- Dobri zvarni spoji so tisti ki so izdelani brez napak.
- Ena od možnosti, kako se izogniti napakam je sestavljen z uporabe dodatne opreme
- Pomožna oprema, ki jih lahko razdelimo v dve osnovni skupini: navigacijo in hibrid

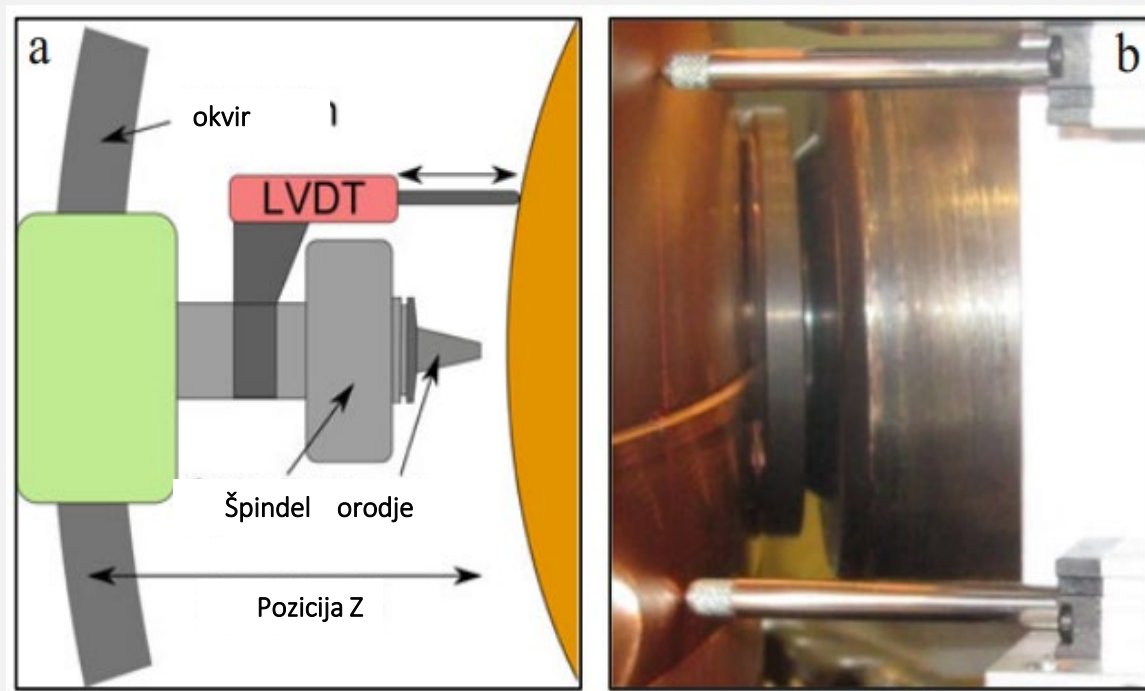
3.1 Navigacija - dodatna oprema

- Uporaba v aplikacijah, kjer je to potrebno za nadzor:
- avtomatski nadzor položaja varilnega orodja za varjenje v smeri linije zvara
- potopitev - globina varilnega orodja
- temperatura

3.1.1 Kontrola globine

- Senzor globine uporablja osno silo za manipulacijo z globino varilnega orodja potapljanjem.
- Laserski senzorji se uporabljajo kot povratni signali za kontrolorje.
- Eksperimentalni rezultati so pokazali, da pri uporabi pomožnih naprav (senzorji, sonde) pride do pojava napak, kot so pomanjkanje korenske fuzije in prekomerno bliskanje vendar se drastično zmanjšajo.

3.1.1. Kontrola globine

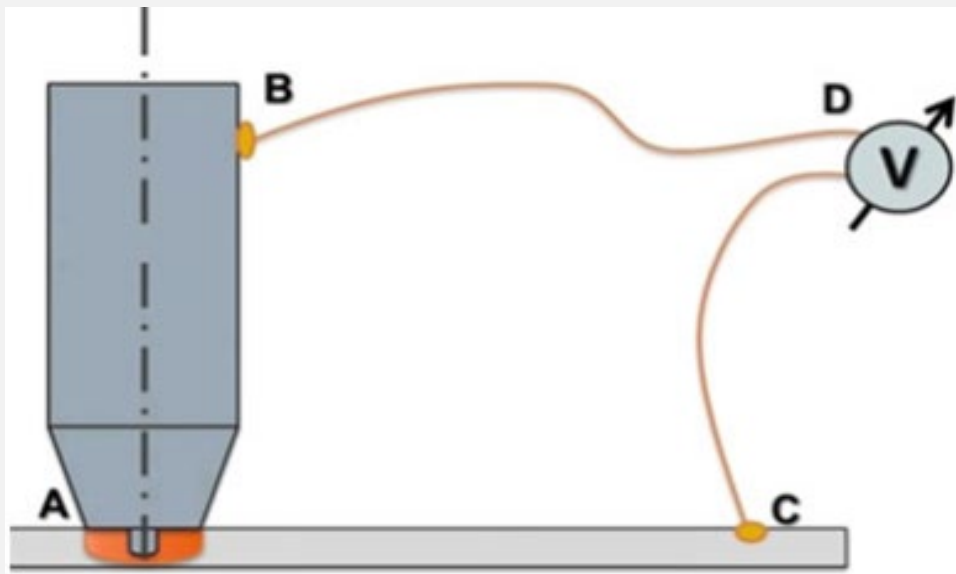

Slika 3-1 a) Konfiguracija globine senzorja; b) linearni diferenčni pretvorniki

3.1.2 Regulacija temperature pri varjenju ga FSW procesa

- Temperatura se meri z uporabo termo-električnega signala med orodjem in materialom varjene.
- Postopek TWT nudi natančno merjenje tudi temperature pod ramo orodja in v bližini orodja robu.

3.1.2 Regulacija temperature pri varjenju ga FSW procesa

Nastavitev za umerjanje merjenje temperature

Toplotna Meja med varilnim orodjem iz jekla in varjenih materialov iz Al zlitine (A).

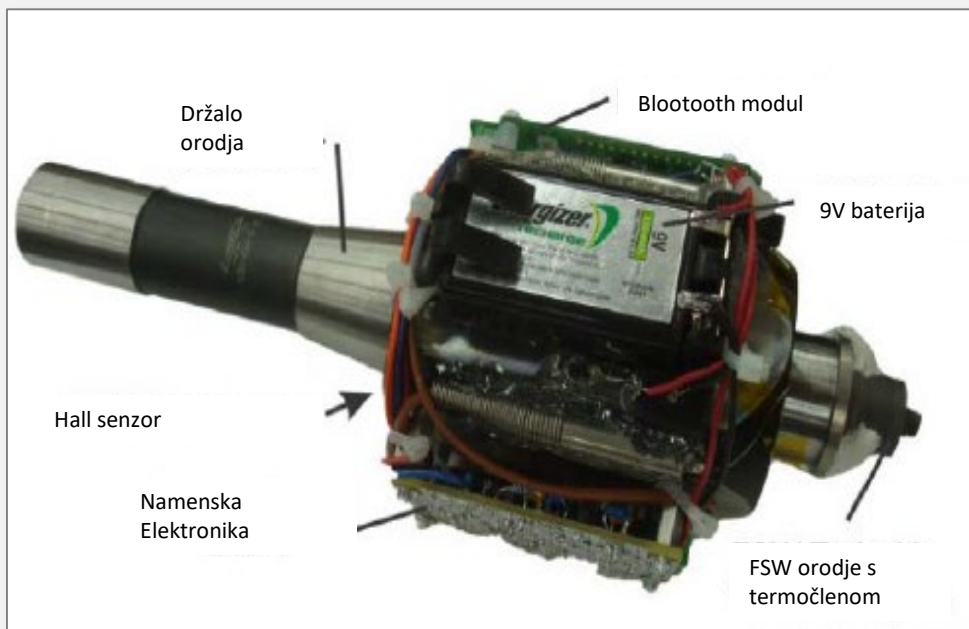
Termo-električni potencial med orodjem in zvarjenega materiala (BC).

Posneti razliko v napetosti (R).

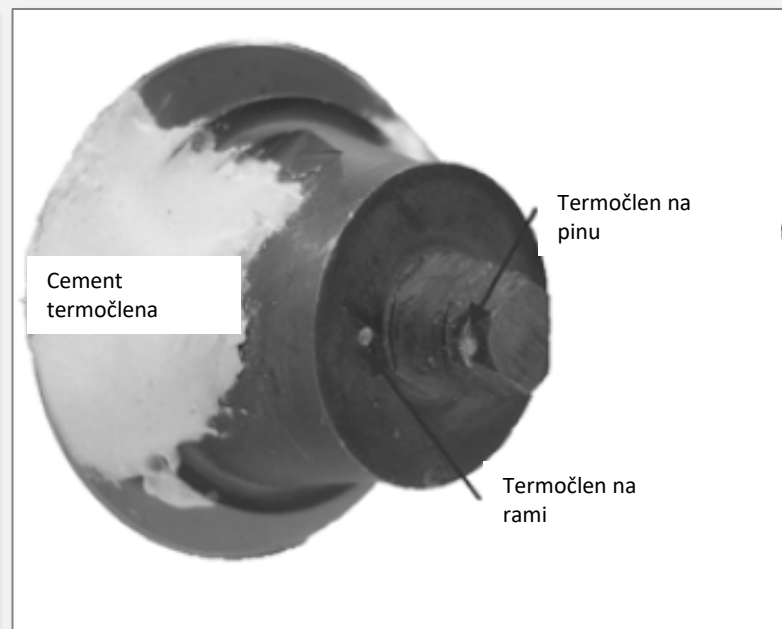
3.1.2 Regulacija temperature pri varjenju ga FSW procesa

- Drug način krepitve izdelavo kakovostnih zvarov sestoji iz meritev temperature s pomočjo brezžičnega prenosa podatkov.
- Termoelementi se vstavi v orodje za varjenje, skupaj s brezžični sistem za prenos podatkov.
- Termoelementi treba nahaja na tak način, da bi bili čim bližje meji med varjenega materiala in varjenje orodje.

3.1.2. Regulacija temperature pri varjenju z FSW procesa

Držalo orodja za FSW proces in distribucija termoelementov

Podrobna razdelitev termoelementov

3.1.3 Hibridna dodatna oprema

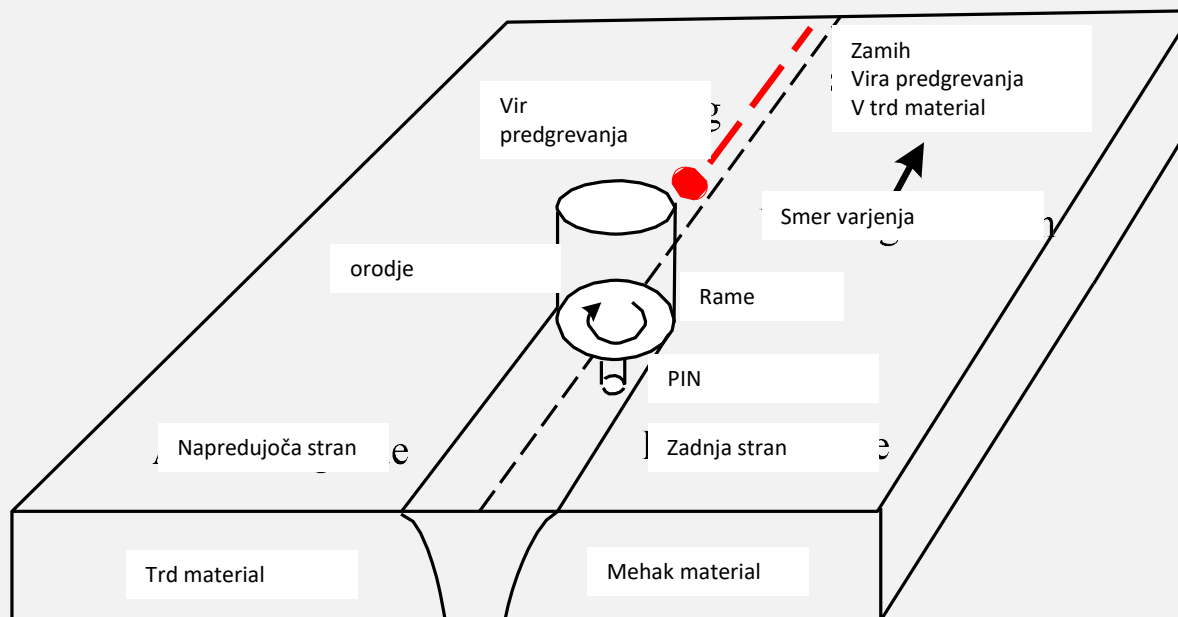
- Tako imenovano hibridno varjenje ti. (HFSW) je še vedno priljubljeno. FSW, ima veliko dodanih sprememb.
- Najpogostejše viri dodatne toplote so: MIG, laserski žarek, plazemski žarek, visokofrekvenčno ogrevanje, indukcijske grelnice in ultrazvok.
- Te metode podaljšajo življenjsko dobo varilnih orodij in omogočajo boljšo plastifikacijo materiala varjenca.

3.1.3 Hibridna dodatna oprema

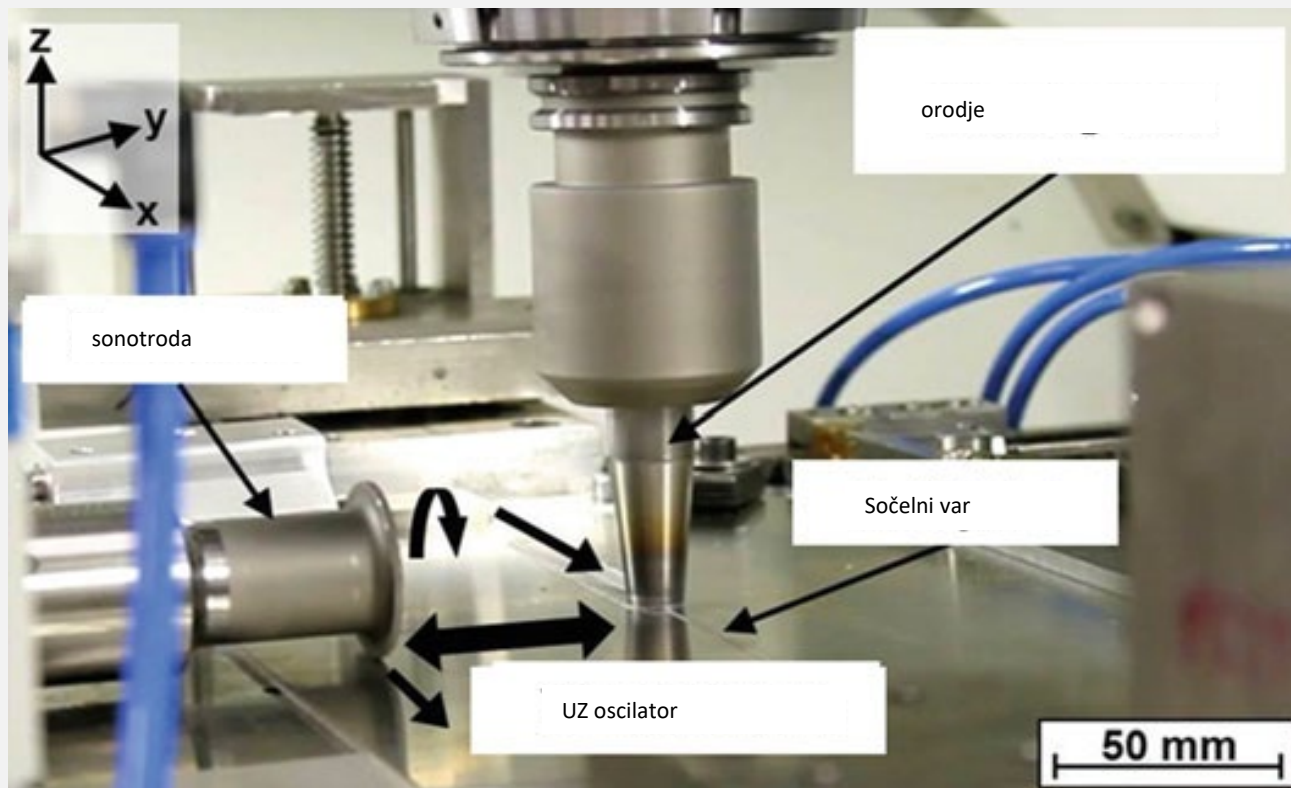
HFSW oprema z dodatnim TIG virom toplote

3.1.3 Hibridna dodatna oprema

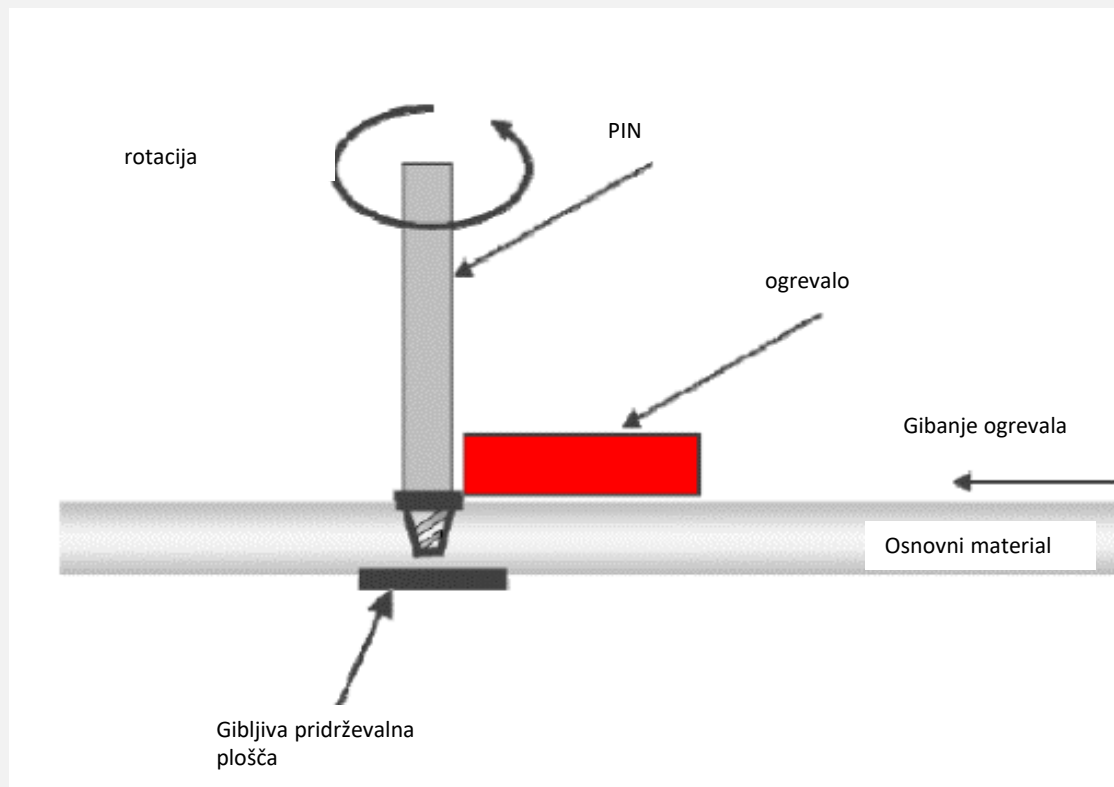
Temeljna načela FSW varjenja z dodatnim virom toplote

3.1.3 Hibridni dodatna oprema

Varjenje z uporabo USE-FSW hibridne tehnologije

3.1.3 Hibridni dodatna oprema

TSW terminologija prikazuje funkcije med vara

3.1.3 Hibridni dodatna oprema

- To je mogoče zagotovo ugotoviti, da so hibridni procesi (z dodatno opremo), primerno sredstvo za doseganje dobrih varjenih spojev in podaljšuje življenjsko dobo varilnih orodij

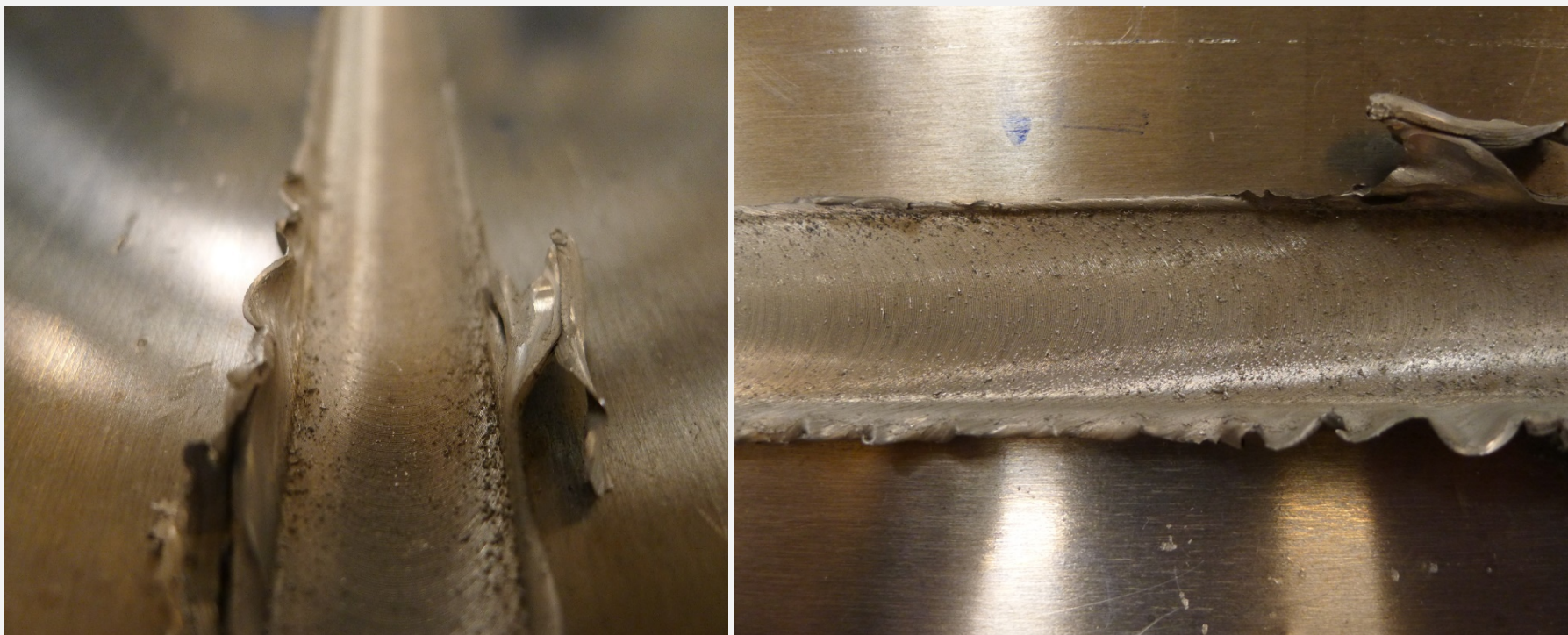
3.2 Težave v FSW

- FSW je varjenje, kjer dejansko vse okvare direktno opazimo v procesih fuzije, vključno z laserjem in drugimi zgoščenimi viri energije, ki so odsotni.
- Najpogostejše varilne napake so vroče razpoke in poroznosti so v FSW procesu redke, saj je to proces spajanja v trdnem stanju.

3.2.1 Najpogostejši osnovni problemi

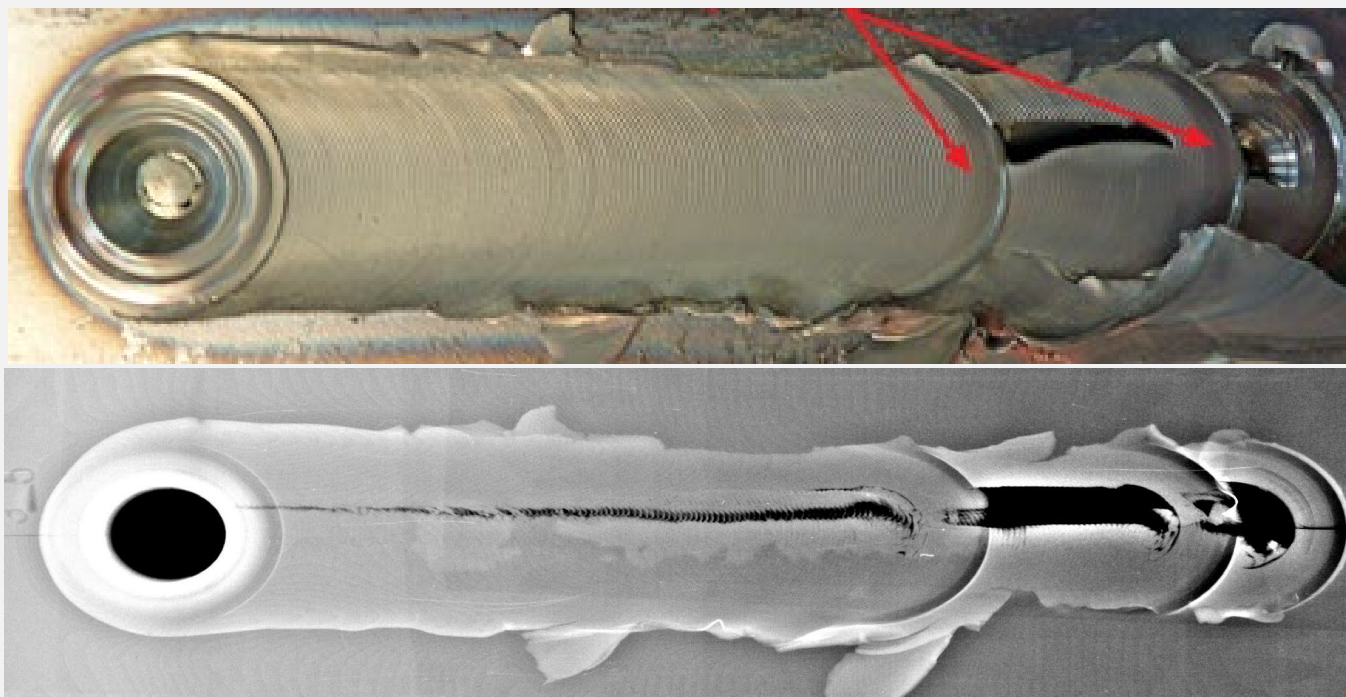
- Nezdostno mešanje varjenih materialov, praznin, prekomerno bliskavico in razpoke se lahko vključi med najpogostejšimi temeljnih problemov
- Napake so razvrščena v notranjih in površinskih napak

3.2.1 Najpogostejši osnovni problemi

Varjenje z bliskavico

3.2.1 Najpogostejši osnovni problemi

Defekti - Praznine

3.3 Ukrepi za reševanje problemov

- Izmet materiala- bliskavica se lahko pojavi pogosto.
- Glavni razlog za prekomerno tvorbo bliskov sestoji iz čezmerne globine varilnega orodja v smeri debeline.
- To pomanjkljivost je mogoče popraviti z ustrezno nastavitvijo naklona varilnega orodja.

3.3 Ukrepi za reševanje problemov

- V primeru, da ni dovolj toplote, potrebne za plastificiranje materiala zvarjeni dovaja varilnega področja, poškodbe, poškodbe so imenovane praznine v varjenih spojih.
- Ugotovljeno je in eksperimentalno dokazano, da s povečanjem premera varjenje orodje rame velika količina toplote preide na varjenja, kakšna posledico boljšo plastificiranje varjene materiala in s tem napak.

Zaključek

- Za učinkovito izbor varilnih parametrov, ki odpravlja nastanek omenjenih napak, kar prispeva k izboljšanju mehanskih lastnosti zvarnih spojev.